

KOLOKWIUM nr 52, 18.11.2016, godz. 8:15–9:00

Zadanie 53. (10 punktów) Dowieść, że liczba $\sqrt{2} + \sqrt[3]{3}$ jest niewymierna.

Rozwiązanie:

Przeprowadzimy dowód nie wprost. Załóżmy, że dana w zadaniu liczba jest wymierna i oznaczmy ją przez w . Wówczas otrzymujemy kolejno:

$$w = \sqrt{2} + \sqrt[3]{3},$$

$$w - \sqrt{2} = \sqrt[3]{3},$$

$$(w - \sqrt{2})^3 = 3,$$

$$w^3 - 3w^2 \cdot \sqrt{2} + 6w - 2\sqrt{2} = 3,$$

$$w^3 + 6w - 3 = (3w^2 + 2) \cdot \sqrt{2},$$

$$\frac{w^3 + 6w - 3}{3w^2 + 2} = \sqrt{2},$$

co nie jest możliwe, gdyż po lewej stronie równości występuje liczba wymierna (zauważmy, że mianownik $3w^2 + 2$ jest różny od zera jako liczba dodatnia), a po prawej niewymierna.

Otrzymana sprzeczność dowodzi, że błędne było założenie, że liczba $\sqrt{2} + \sqrt[3]{3}$ jest wymierna. Zatem liczba ta jest niewymierna.

Zadanie **54.** (10 punktów) Dowieść, że ciąg (a_n) określony wzorem

$$a_n = \left(1 + \frac{10}{n}\right)^n$$

jest rosnący.

Rozwiązanie:

Dla udowodnienia tezy zadania należy wykazać, że dla każdej liczby naturalnej n zachodzi nierówność

$$\left(1 + \frac{10}{n}\right)^n < \left(1 + \frac{10}{n+1}\right)^{n+1}.$$

Powyższą nierówność możemy przepisać w postaci

$$\frac{(n+10)^n}{n^n} < \frac{(n+11)^{n+1}}{(n+1)^{n+1}},$$

czyli

$$(n+1)^{n+1} \cdot (n+10)^n < n^n \cdot (n+11)^{n+1}. \quad (1)$$

Mnożąc nierówność (1) stronami przez n otrzymujemy nierówność równoważną

$$n \cdot (n+1)^{n+1} \cdot (n+10)^n < n^{n+1} \cdot (n+11)^{n+1},$$

którą możemy zapisać jako

$$(n^2+n) \cdot (n^2+11n+10)^n < (n^2+11n)^{n+1}. \quad (2)$$

Ponieważ po każdej ze stron nierówności (2) występuje iloczyn $n+1$ czynników dodatnich o takiej samej sumie równej n^3+12n^2+11n , większą wartość ma ten iloczyn, którego czynniki są równe.